

• ОРАЙЫ КЕЛГЕН ӘНГІМЕ

ЗАҢ

ZANMEDIA.KZ

✉ zangazet@mail.ru

№91 (3720)
26 қараша 2024

газеті

Қоғамдық-саяси, құқықтық газет

• БҮГІНГІНІҢ БАС ТАҚЫРЫБЫ

СУДЬЯ КӨМЕКШІСІ – КАДРЛЫҚ РЕЗЕРВТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ КЕПІЛІ

Сот жүйесінің тиімділігі мен әділеттілігін арттыру – кез келген құқықтық мемлекет үшін қажетті әрі өзекті міндеттің бірі. Бұл бағытта Қазақстанда соңғы жылдары ауқымды реформалар жүргізіліп, сот төрелігін қамтамасыз ету және халықтың сот жүйесіне деген сенімін арттыру мақсатында бірқатар жаңашылдықтар енгізілуде.

(Соңы 5-бетте)

Сәуле САҚОВА, Шымкент қаласының азаматтық істер жөніндегі ауданаралық сотының судьясы:

«ЗАҢ МЕН ТӘРТІП – ӘДІЛЕТТІ ҚОҒАМНЫҢ НЕГІЗІ»

– Сәуле Сәкенқызы, Шымкент қаласының азаматтық істер жөніндегі ауданаралық сотына азаматтар көбінесе қандай мәселелер бойынша шағымданады?

– Шымкент қаласында жұмыс істей бастаған сәттен байқағаным, азаматтар көбінесе еңбек даулары, жер даулары және заңдық маңызы бар фактілерді нақтылау мәселелері бойынша сотқа жүгінеді. Мысалы, азаматтық істердің ішінде туған күн, аты-жөннің дұрыс болмауы немесе қайтыс болған адамның уақытында тіркелмеуі сияқты мәселелер жиі кездеседі. Мұндай жағдайларда азаматтар сотқа сол фактілерді анықтап беру үшін жүгінеді. Бұл негізінен уақытында заңда көрсетілген тиісті шараларды жүзеге асырмағандықтан туындайды.

Еңбек дауларына келетін болсақ, қарапайым халық көбінесе жұмыс берушінің алдындағы өздерінің құқықтарын білмейді. Мысалы, еңбекке жарамсыз болып қалған кезде жұмыс берушіге дер кезінде хабарлау немесе заңсыз жұмыстан шығарылған жағдайда өз құқықтарын қалай қорғау керектігін түсінбейді. Кейде азаматтар жұмыс берушінің заңсыз әрекеттеріне тап болғанда еңбек заңнамаларын білмегендіктен, өз құқықтарын қорғауда қиындықтарға тап болады. Шымкент қаласында еңбек дауларының ішінде заңсыз жұмыстан шығару, жұмыс берушілердің барлық құжаттарды формальды түрде рәсімдеп, бұл туралы жұмысшылардың кейін ғана хабардар болуы сияқты істер өте жиі кездеседі.

Жер даулары да маңызды мәселе болып табылады. Әсіресе, көрші жер учаскелерінің шекараларының қабаттасуы, жерге заңсыз кіру немесе меншік құқығы бойынша беттесу жағдайлары жиі орын алады. Осындай даулар көбінесе құқықтық сауаттылықтың төмендігінен туындайды. Құжаттарды рәсімдеу барысында да көптеген қателіктер орын алады. Тіпті, жоғары білімді заңгерлердің өзі сотқа талап арыз дайындау кезінде Азаматтық процессуалдық кодекстің 148-149-баптарын дұрыс орындамай жатады. Мысалы, талап-арыздың дұрыс атауын «талап қою» деп жазу керек болса, кейде ескі атаумен «талап-арызы» немесе «талапкер» деп көрсетіп жатады. Бұл қателіктер Азаматтық процессуалдық кодекс талаптарына қайшы келеді және арыздың кері қайтарылуына әкелуі мүмкін.

(Соңы 4-бетте)

• ФОРУМ

АЛДЫҢҒЫ ШЕПТЕ – АУДАН ПРОКУРОРЛАРЫ

Түркістанда «Заң мен тәртіп – қауіпсіз қоғам кепілі» атты оңтүстік өңір аудан прокурорларының бірінші форумы өтті. Іс-шараға Бас Прокурордың орынбасары Ғалымжан Қойгелдиев, Түркістан облысының прокуроры Мұрат Тлеубердиев, Бас прокуратураның Кадрлық жұмыс департаментінің бастығы Аида Әнуар, сондай-ақ Шымкент қаласы, Жамбыл, Қызылорда және Түркістан облыстарының аудан прокурорлары қатысты.

гандарының қызметін үйлестіру тиімділігін арттыру, қоғаммен өзара байланысты күшейту тақырыптары қозғалды.

«Заңның үстемдігі, құқық пен әділеттілік» – қоғам тыныштығы мен тұрақтылығының кепілі. Бұл ретте, елімізде жүргізіліп отырған құқықтық реформалар жұмыс сапасын арттыруға, жалпы құқық қорғау жүйесін одан әрі нығайтуға бағытталған. Сондықтан прокуратура органдары қазіргі заман талабына сәйкес жаңаруы, қадағалау қызметінде

профилактикалық шараларға баса мән беруі тиіс», – деді Ғалымжан Қойгелдиев.

Іс-шара аясында арнайы медиа-тренингтер аудан прокурорларына бұқаралық ақпарат құралдарымен және әлеуметтік желілермен сапалы

жұмыс істей білу дағдылары туралы айтты. Бұл күнделікті қызметте прокурорларға «Халық үніне құлақ асатын мемлекет» қағидатының талаптарын сақтауға көмектеседі.

(Соңы 2-бетте)

Түркістан,
2024 жылғы 21-22 қараша

